

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SAFRY

APARE ZILNIC

Inscris in registrul publicatiilor periodice al Tribunalului Constanta sub Nr. 37 din Mai 1931

Redacția și Administrația: Căminul Școlii, Școlii Vârnav No. 27
Abonamentul în anul 1939 costă 100 lei, 6 luni 50 lei
Prețul Abonamentului pe Trimestru 30 lei - Plățile și inserțiile după tariful de mai sus.

Și, totuși, pe

drumul cel bun...

de ION DINI

De vezi, stinsu s-au acle bla demiate și nelaste vreme, când, la suprafața vieții publice românești, apăreau și se micșunau impuși, oameni, cari, în domeniile activității lor profesionale, nu uscrunau, mai niciodată, nimic — în timp ce, elementele destoinice și carierele cinstele ocupă umile rămănceau, mai că meritu, în depărțate de posturile de conducere și de orice demnități de cinste.

Istoria României prinse a încheia și viitorul s'încercă va, cu glove de grea acuzatiune, desigur, acele două decenii, politice românești — la unicea nu se mai credea să fie încoronarea unei vieți de corectitudine, de muncă cinstită, de experiență și de cultură, ci se credea și se complăcea să fie și să rămână o simplă meserie electorală, mai tentabilă ca orice activitate profesională și rezervată, pe termen din față întru viitorul rubedențiilor, și, mai cu deosebire, nepoților și strănepoților, până'n cea de-a șaptea și de-a zecea spân...

Pe numele vechi de Enghet, altce tăărăse întemeiat pe Stepa dobrogeană, s'a albit zeam 60 de ani o viață românească, alături de autochtonii inteligenți și cumini care au rămas pe loc. În viața sa, pe câmp, în sat, pretutindeni, se împletea „manenaua” nostalgică, melodia Dobrogei de altădată, ca cântecul și chibucurile României, atunci când începe să se tonereze. Mei încoace în 1937, răstare ca din pământ, pe vremea mult uitatului Școlii Vârnav — boer răsitor și de viață veche boerescă, — o monumentală școală care lumina prin înălțimea ei cuprinsul satului întreg. Această școală au găsit-o locuitorii la întoarcere, în 1919, complot distrus, alături de gospodăria satului, care erau una cu pământul, și acolo se lăsa în față în 1916 prin generalul Scărișoreanu, care își dovedise calitățile lui de militar de săvârșit.

Peste tot rămăsele o rulină ră nu avea loc de adăpost pentru o neapate de căitor obligat să treacă săptămâni, din sat în sat. Și iată, erii o veste nouă, ca șuntul de bucurie pe care ecoul îl duce în adâncurile nepătrunse ale muntelui și odată cu vestirea lui sufletele se încazează. Locuitorii din satul General Scărișoreanu, Enghetul tăărăse de altădată, au donat armatei noastre prin contribuția deia om la om o „mitralieră”.

D. N. OTESCU

neacă și'n unanimitate și legitime satisfacțiuni. Un an de zile — numai atât — l'a trebuit (continuare în pag. 3-a)

Clerul musulman și înzeștrirea armatei

Dr. Armand Călinescu, președintele Consiliului de Miniștri, a primit următoarea telegramă:

„In aceste momente critice în lupta mijloacelor noastre, am hotărât toți noștri (preștii) musulmani la număr de 110 din cuprinsul județului Constanța, să contribuim cu câte 100 lei din salariile posibile pentru înzeștrirea armatei, o peră ce se înfăptuește sub ochii vigilenți ai M. S. Regelui. Știm că această contribuție este mică dar dacă e nevoie pentru apărarea hotarelor întregite odată pentru totdeauna, noi românii mahomedani ce! Ajetai laolalt, vom da și sântul.

Primii, Domnule Ministrule, asigurarea deosebită noastră considerăm.

Suma va fi expediată în nis erului Armatei, Direcțiunea Inzeștririi în numele Clerului mahomedan din județul Constanța.

(az) Mustafa Ahmed
Molitor Jucăului Constanța

Mitraliera Satului G. Scărișoreanu

Pe numele vechi de Enghet, altce tăărăse întemeiat pe Stepa dobrogeană, s'a albit zeam 60 de ani o viață românească, alături de autochtonii inteligenți și cumini care au rămas pe loc.

În viața sa, pe câmp, în sat, pretutindeni, se împletea „manenaua” nostalgică, melodia Dobrogei de altădată, ca cântecul și chibucurile României, atunci când începe să se tonereze. Mei încoace în 1937, răstare ca din pământ, pe vremea mult uitatului Școlii Vârnav — boer răsitor și de viață veche boerescă, — o monumentală școală care lumina prin înălțimea ei cuprinsul satului întreg.

Această școală au găsit-o locuitorii la întoarcere, în 1919, complot distrus, alături de gospodăria satului, care erau una cu pământul, și acolo se lăsa în față în 1916 prin generalul Scărișoreanu, care își dovedise calitățile lui de militar de săvârșit.

Peste tot rămăsele o rulină ră nu avea loc de adăpost pentru o neapate de căitor obligat să treacă săptămâni, din sat în sat. Și iată, erii o veste nouă, ca șuntul de bucurie pe care ecoul îl duce în adâncurile nepătrunse ale muntelui și odată cu vestirea lui sufletele se încazează. Locuitorii din satul General Scărișoreanu, Enghetul tăărăse de altădată, au donat armatei noastre prin contribuția deia om la om o „mitralieră”.

Papa aceasta este atât de înălțătoare, în cât nu-l găsim cuvântul și slova care s-o preamărească.

Eu erii cu atât mai deosebită, cu cât abia s'au reiecit locuitorii din dezastrul și pribegia războiului trecut care cu atât mai deosebită, cu cât satul Enghet este unii dintre satetele cele mai mici ale județului nostru, iar oamenii se a'ia între mijloci, ca să răstănoși de pământ.

Mulți pot puținii bunii împreună înzefieră deosebită multime: — o scântee divină a trezit acolo în acest sat, virtuțile străbune, ca și atunci, când omul plecă să-și apere țara cu coasa, cu clogul, cu armele timpu-

lui, dar pleca de oară pregătit. Prin înțelegerrea împrejurărilor grele și a greutăților prin gestul acesta, locuitorii satului General Scărișoreanu s'au alinați în fruntea faptelor eroice și patriotice, căci au dat din sudarea lor, din sârăcia lor, pentru înarmarea brațului care va avea nevoie de arme scrite de tehnica războiului modern.

În când mitraliera satului „General Scărișoreanu” lui va începe tăciturile în înfinit pentru a răbuna durerea și bătăliile de sătă dată, în rezonanță „lătrăturilor” ei așa cum le plăcea soldaților din războiul trecut ca cu porcească această armă accerțătoare de vieți, seranții ei și totii acei care vor înainta în țarașul ce deplăsește manenaua, patria va căpăta o forță concretă prin însăși arma de luptă ce se găsește acolo prin înzefierrea lor, din vremurile trecute, vremurile de azi.

Mitraliera satului General Scărișoreanu n'are nevoie nici de reclame, nici de însemnări, dar este o jertfă mare: mult de înzefiere în vremea acesteia, pe care o poate face orice unitate socială — sat, orșă, municipiu, ba și o cămă de proprietari înșăriți.

În alături de răgăturile pe care le fac preștii în diferite adunări de străjerie, câmine culturale și toate celelalte câte sunt legate de viața creștină să nu se uite și să se pomenească despre mitraliera satului Enghet — General Scărișoreanu.

VASILE HELGIU

Decorarea marinarilor din S. M. R.

Ministerul Aerului și Marinei a hotărât să decoreze pe marinarii civili cari au învins zecă ani de activitate continuă marinară.

La Capitănia portului Constanța se alcătuiesc tablourile în acest sens.

POVESTE VECHIE ȘI TOTUȘI PROASPĂTĂ

Sultanul Mahmut Khan și primarul Silistrei

de SARĂ CISMELĂ MEMETAA

Atomi gull gullî hâdîl hândan
Kutunirandi humayununda
Emedî... bacl heran
Kâhîrî rânîrî...
Dîrîrîrî yein Ö...
Sîrîrîrî...
Bîn nefîrî oldu heran...
Vârneya...
Iptida...
Urdu...
Sânra...
Bîn Humayun...
Atomi...
Gâren...
Ta...
Tab...
Mehtî...
Gâherî...
Vayî...
Gelî...
Seh gem...

Sub domnia lui înfruntarea,
Nu a suferit vântul durcii,
Stăpînitorul lumii a rădit
Cele patru părți ale pământului,
El, călătorul lumii, cu învenia
De a vizita pînă tot.
Prima dată el însuși a venit în
Vârna,
Unce orșul a căpătat...
De acolo Regele Regilor a primit
azapul Șumla,
Pe armă a călătorit în Silistre,
Scurt vădit Sacerdotul...
Măjmurite ce a venit în...
Le-a concretizat pe deplin...
Măjmurite ce a venit în...
Săte...
Acosta dată în Silistre a devenit...
Mahmut Khan Magnificent...

O coloană de marmură albă... în grădina publică ce se răstala în miază „Domniei” în Silistra și purtând inscripția...

Deci aducem vorba de această modestă monument, nu o înțeam pentru a releva originalitatea și pitorescul...

Înlămplarea, narată nouă de către un bătrîn prieten silistrean, merită a fi cunoscută de toți cîntorii noștri, atât pentru bogăția înfățișărilor ce cuprinde, cât mai ales pentru savoare...

Se spune că Sultanul Mahmut, supranumit Reformatorul, după vizitele ce făcuse Varnei și Șumlei la data arătată mai sus, pentruca să ia contact cu poporul său și să-l „înveselească”, a descins și în Silistre, a cărei însemnătate economică și strategică nu era mai prejos de aceea a primelor două orașe...

Primarul (muhtaru), de pe vremea aceea, al Silistrei, un căreare Nuri Efendi, după temenelele de rigoare făcute Padișahului, a fost poștit de acesta în faitor, ca să viziteze împreună orașul și împrejurimile. Preumblarea a durat mai mult de două ceasuri, de carece înaltul oaspe a ținut să viziteze și vestitele Tabii — „Arab” și „Medjid”, din preajma Silistrei.

După preumblarea aceasta, atât de la locul ei, Nuri Efendi, nu mai încăpea în pielea lui și nici cu prăjina nu-i mai atingeai vârful nasului. Dar dacă și când „cabulisea” să mai stea de vorbă cu vreun concetățean, se mărginea să-l cheshioneze:

— Hei, m'ai văzut stănd în faion cu Padișahul? Și ai observat, cum mă tot ținea de mână și nu mă mai slăbea din vorbă? S'a mai făcut unui Muhtar al Silistrei un asemenea „ihtibar”?

Același șugubăț Destin, care îl așezase timp de două ceasuri pe înfudulul Nuri la stînga lui Mahmut Khan, a voit însă, ca nu după multă vreme, să-l înlocuiască din fruntea (continuare în pag. 3-a)

Primăvară

Grădini pe cer, cu brațele 'nflorite
Mă'ntâmpină'n surâs de Primăvară
E iară' svon de re'nvierc, iară'
Cu noui chemări spre țărniuri însoarite ;

Și mierlele în veselă lanfară
Din nou s'au strâns prin colțuri tănuite!
Să tînuiaască'n fluere vrăjite
Savantul viera știut pe-dinafară !

Tot satul frământă ca'n sărbătoare,
Doar ceata de copii stă'n drum cuminte
Învinsă'n jocul ei, de atîta soare,

Și-un moș, cum zarea cerului măsoară,
Cu greu își face socoteala'n mințe :
— Vin berzele, a șaptezecia-oară !...

AL. GHERGHEL

Constanța

Orașul vechiu, oraș turcesc,
Unde pe alei salcâni cresc
Și unde valorile mor
În ultim spasm de digul lor.

Orașul meu cu bucurii,
Cu strigăt de copilării,
Curadolescența în răscuri
Cu inimi moarte pe sub cruci.

Aici iubirile s'au stins
Din sufletu-mi copil învins
Și viața mi-a șoptit ușor :
Nu te'ndrăgi de am ce mor.

Pe cheuri marinari uitați
Se plimbă strâns îmbrășițați
Și cântă muzicini discret
Din vîrf înalt de minaret.

Și pescăruși cu flori în cioc
Aduc văslășilor noroc
Iar viața ca un veșnic val
Se frînge ne'ntreput de mal

Iar când tot trupu-mi istovit
S'o stinge într'un asfințit,
Plutiva suficiu-mi sub astre
Deasupra apelor albastre.

Elvira Cristea

O iacrimă

(Cântă puilul cucului
În mijlocul codrului...)

Ah, cântă puilul cucului și chinul
Sigurătăței sufletu-i slășie,
Se pleacă crengi cum cântecul adie,
Cad frunze palide dorind alinaul...

Ascult și-mi pare că s'o jucărie,
O minte care și-a pierdut seninul,
Pare că vîd cum codru-și dă suspinul
Și aștepi un semn de milă din țârie...

Dar nu-s în codru, pui de cuc nu cântă,
Mă aflu'n teatru, cântecul s'avlată
Pe vocea dulce a unei cântărețe.

O iacrimă cu tonă gravitate
Închin, celei ce în lume fu, să'avețe.
Ce dureroasă e singurătatea!

D. STOICESCU

MONOTONIE

de G. M. VLĂDESCU

Ploaie.
În odăia curată, o lumină albastră și o floare apăsătoare s'a statornicit odăia cu dormirea coanei Mărioara.

Coana Mărioara e gazda mea, bazeica, cum își zice dănea și pentru că „toată ziua umbra hojma” a cuprins-o obosența și a trecut dela viață la via sub desmierdările pisoiului Brădușel care-i alintă nările cu coada.

În sobă, ultimul tăciune își sfârșie agonia.

Lângă ferestra, dădăia Aurica, brodează, ca capul plecat peste gharghif.

Mi-am celit jurnalele și m'am plictisit. Mi-e dor de plimbare, de goană, de nebunie. Dar ploaie și umbrelă n'am, galoși n'am...

Mă uit la casa, apoi afară, apoi la dădăia Aurica... Ea brodează.

Ce să fac? Mă plictisesc grozav. Sî vorbesc cu dănea. Dar în-alți de noaptea lăsa asta!... Și coana Mărioara a început să sfârșie!

Teșesc. Cum să sparg monotonia asta?

— Dădă Aurică!
— Poftim.
— Te daci disează la cinema?
— Poate.
— Ce mamaia?
— Singură.

Și discuția s'a 'ncheiat. Ce s'o mai întreb?

Mai mult decât atât nu știe dădăia Aurica să vorbească.

Mă uit iar afară, apoi în sobă. Aprind o țigară.

— Teribil ploaie!
— Da, ploaie.
— Și iar tăcere.

Na pot furta o convorbire și totuși vreau să vorbesc mult, mult, aprins, impetuos.

Dădăia Aurica s'a plecat mai mult peste gharghif. Îi vîd creștetul cu cărarea prin mijloc și privirile-mi lanecă pe găul plin și pefos care tot coboară printre umeri într'o umbră nepătrunsă.

E frumoasă dădăia Aurica, dar i-asa de naivă!

Uite: umerii rotunzi, pieptul proeminent... Gene lungi, sprâncene arcuite.

— Dădă Aurică!
— Poftim.
— Am să te 'ntreb ceva.
— Poftim.
— Na te speră?
— Na.
— Na-ți mai spun.
— Da ce? Spune.
— Ai să te speră.
— Na mă speră.
— Na-ți mai spun.
— Mă speră eu.

Și dădăia Aurica se expărește și tac. Tac și eu și ascult cum pisoiul toarce lângă nasul gazdei mele.

Și ploaie, ploaie...
— Dădă Aurică!
— Poftim.
— Ploaie!
— Ploaie!

Ea se scoală și ridică mai mult storul.

— Și-i frig dădă.
— Da, e frig.

Coana Mărioara oftează lung, lung prin somn.

— Dădă Aurică!
— Ia lasă-mă.
— Te-ai supărat?
— Dacă nu vorbești cu mine.
— Și te-ai supărat.
— Sigur.

Bine, dădă Aurică!

Și iar tac și iar tac.

Bine, dar nu pot să tac mereu.

— Dădă Aurică!
— Iar?
— Am să te întreb ceva.
— Mă 'ntrebă!
— Zău nu.
— Intrebă!
— Dădă Aurică!
— Ci întrebă odăia!
— Dădă Aurică!... De ce ai mata nasul strîmb?

Na ridică fruntea, zimbă. Rude și face gropița'n obraji. Și are niște dinți, hoțonica! Zău nu-i orță!

— Uite, dădă Aurică, o leacă e strîmb, spre dreapta.

— Serios?
— Crai că glumesc?

— Lăsa' să fie. Cine m'o iabi nu ține seama de asta.

— Așa-i, răspund eu.
Și iar tac, și iar tac... Dar tot eu:

— Vezi, așa's oamenii. Poartă o viață 'ntregă unele defecție fără să le bage de seamă.

Na mai departe, ea. Mă credem păuș mai acum câțiva ani fără cusur.

Dădăia Aurica ridică capul cărlionat și mă privește, arătându-și dinții de șoarece.

— Ei și acum?
— Privește-mă și mata. Na vezi nimic?

— Ba da, ai nasul prea mare.
— Alceva nimic?

Vorbesc serios, chiar dau o nuanță de tristete glasului.

— Nimic.
— Și totuși am un mare defect. Am avut un prieten care avea o vrachie mai mică. Era de aproape 40 de ani și nu și aflase defectul!

— Și?
— Tocmai după ce s'a 'nsurat

l-a observat nevastă. Ce scandal a făcut! A întinat divorț, că-i om încomodat și socră-sa îi 'inea hașgal! N'a mai putut omul să ducă casa! Și la urmă spuse și mata: ce era el viațovat? Ea n'am fiint niciodată seamă de lucruri de-astea. Fieea are multe capricii.

Cu toate astea, de când mi-a deschis și mic albul ochii, simt oarecare întristare că nu sunt ca ceilalți oameni.

Dădăia Aurica nu mă rîde. Zîmbete așa, deșteaptă parcă dintr'un vis.

— Dar — armez eu — îmi pare bine că nu observi. Hai să vorbim despre alceva. Ce lucruri mata acolo?

Ea pleacă din nou capul și începe să încreze. Ea aprind iar o țigară și plictisit de moarte, mă uit afară și blestem norii care se îngrămădesc din ce în ce. Și așa sfârșie coana Mărioara de frumoși! Parcă-mi vine și mie somn. Căsc. Scot batista și-mi șterg ochii.

Dădăia Aurica tresare... Ea mă uit mereu pe ferestra, dar eu o mă privește. Fac o figură jalnică de tot și ofier.

— Na vrei să-ți fac o cafea, d-măle Jorj?

Mi-e repede capul, surprins, rusinat parcă de emoție.

— Nu dădă, merci.
— Atunci mai spune ceva.

— Ce să spun?
— D-ta știi multe.
— Te 'ntreb.

— Și zici că, — după câteva minute — nevasta prietenului d-tale s'a despărțit din pricina asta?

Zîmbesc cu tristete.

— Așa e femeia. Ee, uite, de patre ani decînd îmi cunosc meteahna: nici nu mă gândesc la foseurătoare.

— Bine, rîde ea, dar vrachile d-tale sunt egale.

— Dacăși avea numai vrachii...
Ex mă privește lung. Ea pleacă ochii...

— Ia lasă-mă. Mă 'ntrebă.
— Dădă Aurică, am eu aerul glumă?

— Dar eu vîd că n'ai nimic.
— Privește-mă bine.

— Te privec.
— Ei?
— Nimic.

— Ei, aste-i
— Sorăncenale?
— Așa!
— Gara?
— Privește-mă bine. Zău, dădă Aurică, încep să mă bucur. Ea în

ochii d-tale ay vrea să fie lăra' caor.

— Ochii?
Plec capul descurajă, dar abia îmi stăpînesc rîsul. Ea mă în de mîul și mă duce la ferestra.

Mă privește cu băgare de seamă. — N'ai nimic. Lăsa-mă, rîzi de mine.

O privesc măhăit. Dădăia Aurica s'a enervat. Mă privește din nou.

— Ce-i din d'rsapă?
— Nu, atîngal.

— N'are nimic, d-le Jorj.
— Privește bine.

— Parcă'ar fi nițel mai albastru Zîmbesc.

— Da de unde!
— Atunci ce are?

— E mai mic?
— Mai mic?
— O leacă.

Mă prinde cu mîinile de timp și-mi întoarce ochii spre lemică. Îi tremură buzele și-i stranie de frumoasă. Ce păcat că-i așa de naivă!

— Da, i-asa de puțin, d-le Jorj.
— Peșin, nici nu zic că-i mult.

Dar mai bine nu-ți mai spusam. Sînt dădăia Aurica în picioare și se uită la mine. Eu mă plimb ușor, măhăit foarte.

— Ia lasă, d-le Jorj, că nu-i nimic.

Mai bine să-ți fac o cafea.
— Nu, dădă, merci.

— Ei, lasă, lasă!
Și se duce pe vîrfal picioarelor ca o pisică: des-lide d'vlepel, scoate zăhărnija și lampa de spirit și sfîr. așa începe să fiarbă. Eu

stau lângă ferestra și mă fac a căli un jurnal. O țar însă cu coada ochilor. Făcînd pe gospodina o prinde de minune. Merge de colo, colo, scoate ceștile, sticlele cu rom. Ea citește jurnalele. Nici n'o bag de seamă. Și vîd cănd e gata cafeaua. Aud cănd stinge spiritul, cănd toarnă.

Aștept, dar nu mai aud nimic. Într'un colț, lărită, e scos un ochie de oglindă și se privește. Și-a prios vîrfal (oamenii cu degetele și-l mișcă și la dreapta și la stînga). Teșesc ușor, dar culesc mereu. Ea tresare și-o aud vorbind. Îmi pune lăvița pe masă. O privesc. E contrariată enervată.

— Da nu'te daci, dădăia Aurică?

— Vin seama.

Și lasă. Știu unde se duce. La oglinda cea mare. Sorb din cafea; e stranie de gustoasă. Coana Mărioara oftează. Ea zîmbesc. Motanul toarce. Afară ploaie. Ce monotonia!

Dar gazda mea se 'ntinde, căcă.

— Ah, zice ea satisfăcută.

Chiar visam că beam o cafea bună. Și știi ce am mai visat, d-le Jorj? Dar să nu știe Aurica.

Am visat că d-ta o să te 'nsori c'o fată cu nasul strîmb!

N'am crezut niciodată în împlinirea viselor, dar visul coanei Mărioara s'a împlinit cu vîrf și îndesat. Cîci dădăia Aurica mi-a făcut cinci bășii, țeci cu nasul strîmb și cu ochii alîng mai mic, o leacă mai mic.

O statuă a lui Ovidiu la Sulmona

Exemplul Franței

Ce scriu aici voiam să scriu mai de mult: mai exact, din ziua în care, încadrat într-o unitate de mitraliere, pășeam pe poarta cazarmei, în marș spre unde era ordin să ajungem cât mai curând.

Fiindcă, acolo, la poarta cazarmei, în afară de soțule și rudele cari-și înghițeau plânsul, ca să nu ne strice inimă, acolo și mai departe, pe ulițele orașului, am întâlnit diferiți inși privind cu indiferență, nici măcar cu curiozitate, spre rândurile noastre, toată frământarea din zilele acelea neinteresându-se, nici direct, nici indirect.

În mintea noastră se desfașura atunci, în ritmul sobru al „cadenței”, procesul nostru de apăratori ai celor pe cari îi lăsam acasă.

Nu era încă războiul, dar putea fi a doua zi. Sub haina noastră de atunci, nu mai era omul zilelor deoideaua, — cu urechea la radio și cu ochii la gazetă, ca să afle ce se petrece în lume.

Eram, cum învățasem cu ani în urmă, „cu urechea la șef și cu ochii la inamic”, prin urmare noi nici nu știam, nici nu vrem să știm, că anumite înțelegeri economico-diplomatice ar fi îndepărtat în acele momente, eventualitatea spre a cărei dură împlinire mărsăluam.

Ne spuneam, deci, în acele momente, că mergem să apărăm nu numai ochii cari rămăneau plânși în urma noastră, ci și ochii cari ne priveau cu indiferență, ochi de străin.

Și, oricât de firească ne-ar fi fost hotărârea de a nu ne mai gândi înapoi, de a privi tot înainte, la poarta inimilor noastre bătea tot mai stăruitor gândul că vom apăra și pe cine nu ne iubeste, pe cine nu și al nostru, pe cine ne s-a gândit să ne petreacă.

Fiindcă — și dacă n-am fi străbătut atunci străzile Constanței, rândurile acestea poate nu le-am fi scris. — vedeam înecând indiferenți pe lângă noi cetățeni ai altor țări, oameni pe cari îi știam cu averi și cu rosturi de huzur în orașul acesta.

Noi plecam de acasă, fie și pentru câteva zeci de zile, pe când „ei” rămăneau să-și vadă de treburi, să câștige poate ceace prin lipsa noastră din alergătura zilnică a cetății le revenia automat, lor, și pleacă în plus, peste ce, și așa, aveau din destul și pe-a-destul.

Așa fiind, nu vă mirați deci, dacă, oricât de hotărâți și de însuflețiți vom fi plecat de acasă, am poposit „pe zonă” cu inima pișcată de pușcă îndoială...

Acolo „pe zonă”, ne-am verificat cunoștințele ostășești amase din ce învățasem „de activi”.

Și văzând noi câte lucruri făcute bine odată, nu le mai știam ori nu se potriveau cu

cerințele noi, că deci aveam de învățat și acumă destule, a fost firesc să ne gândim — de acum puteam gândi fiindcă războiul nu mai era imediat — la aceea, ce-ar urma să se petreacă pe front cu cei cari niciodată n-au purtat o armă și n-au îmbrăcat o uniformă ostășească.

(Între cei cari ne priveau indiferenți când, plecăm de la cazarmă, se aflau și mulți dispensași și scutiți de armată).

Pentru aceste toate temeruri, când odată că căruțele cu alimente ne-au sosit într-o zi și unele ziare în cari se arăta cum Franța cheamă la prestarea de diferite servicii în legătură cu apărarea națională și pe străinii aliați pe teritoriul ei, noi am strigat, cum n-am mai strigat din 1918, când după multe luni de apăsare dusmană am văzut primul soldat francez apărând pe străzile orașului nostru: „**TRAIASCĂ FRANȚA!**”

Am recunoscut atunci că tot Franța rămâne școala lumii întregi.

Iar concluzia articolului acestuia este aceea că, *dacă am luat de la Francezi atâtea — și bune și rele — apoi măsura aceasta, a chemării la oaste a tuturor celor ce-și câștigă, într'un fel sau altul, pâinea pe pământul nostru, câtă fără întârziere s-o luăm și noi.*

ION NEICU

Ziua de 1 Mai

Ministerul Muncii a hotărât ca Luni 1 Mai, ziua muncii, toate magazinele, piețele, și halele, fabricile, atelierele și birourile tuturor întreprinderilor comerciale și industriale din întreaga țară, să fie închise.

Președinția constituită de miniștri a dispus ca toate autoritățile publice să fie închise, serviciul reluându-se Marți, 2 Mai, ora 8 dimineața.

S'a constituit breasla automobilistilor

Miercuri seara, toți proprietarii de automobile și autobuze din orașul și județul Constanța și delegați din restul ținutului s-au întrunit la Camera de muncă.

Cu acest prilej s-a constituit breasia, alegându-se comitetul de conducere.

În cursul săptămânii viitoare se vor îndeplini formele legale pentru recunoașterea breslei.

Muncitorii portului Constanța donează plata muncii pe o zi pentru mitraliere

D. general adjutant Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei, a primit următoarea telegramă din partea muncitorilor din portul Constanța:

„Membrii comisiei muncii și muncitorii din portul Constanța, în număr de peste 800 și 1200 flotași, părăsiți de toate sentimentele naționale, dobrogeni febrili de pământul lor, au donat, la propunerea noastră, ca un mare autușism, plata muncii lor pe o zi, pentru cumpărarea unei zeci de mitraliere, regându-vă respectuos a primi expresiunea sentimentelor lor de credință și fcută devotațiune”.

Președintele comisiei muncii, Prim președinte al tribunalului VALERIAN PETRESCU

D. ministru a binevoit a răspunde prin următoarea telegramă:

„Mișca de gestul măritic al muncitorilor din portul Constanța, care arată înaltă și devotamentul lor pentru țară, vă rog să binevoiți a le transmite viile mele mulțumiri”.

General PAUL TEODORESCU ministrul aerului și marinei

O nouă și importantă descoperire arheologică

Fragmente arhitectonice interesante din epoca greacă. — E vorba de un templu al zeului Neptun?

Ca ocazia unor săpături, făcute în dreptul cazărmei grănicarilor, pentru captarea unor izvoare subterane, s'au găsit la o mică distanță de zidurile unei zid, o coroniță de marmură cum și mai multe plăci cu inscripții fragmente arhitectonice toate aparținând din epoca greacă.

Cățiva specialiști și cercetători români, sosiți la fața locului pentru studierea noii descoperiri deduc din felul ornamentelor și speșarea zidului, că în mijloc ar fi vorba de templul zeului Neptun. În cazul când cei ce se ocupă de această descoperire vor ajunge să stabilească precis identitatea fragmentelor și se va adevăra că este vorba de templul zeului Neptun, atunci se poate spune că într'adevăr această descoperire este din cele mai excepționale ce s'au făcut pe teritoriul cetății Tomis.

ALTĂ DESCOPERIRE

Tot zilele acestea, ca ocazia unor săpături făcute la școala de industrie casnică, s'a găsit un monument funerar, având ca ornament motivul palmarilor Monomachii și ridicat și va îmbogăți muzeul regional al Dobrogei.

Statul Negustorilor Constanța

Urmare publicației noastre din 4 Martie 1939, se aduce la cunoștința D-ilor Comercianți și Industriști, membri ai Statului, că Domniile 14 Mai 1939, ora 10 dim. se va ține negrușit Adunarea Generală ordinară în sala Cismă „Trianon” când se va discuta ordinea de zi următoare și se vor da explicații detaliate și folositoare, asupra diferitelor chestiuni ce interesează comerțul și industria locală.

Facem un câștig apel la toată negustoria să fie prezentă la adunare.

Președinte, Gh. Stețcu Secretar General D-iru B. Radulescu

Cețiți DOBROGEA JUNĂ

Sultanul Mahmut Khan și Primarul Silistrei

(continuare din pag. 1-a)

Primăriei. A fost destul un ordin al Mutaserifului Sandiacului, pentru ca fostul Muhtar să se pomenească un simplu „banabac”.

Lumea n-a fost deloc surprinsă de această înlocuire, după cum nu găsește nimic deosebit nici în raita dată cu fitețul. Numai „râia” de Nuri Efendi nu se mai răcorea, și nu-și mai găsea loc și nici astâmpăr. Nu-i putea lui intra în cap, cum el, care se plimbase cu suveranul în... calească (pe vremea aceea nu existau automobile) să fie dat afară ca o măsea stricată!

— Mă voui duce să mă plâng Padîșahului, își spusese el, după o repetată noapte de nesomn.

Și într-o bună zi, baș-capugiul Saraiului se pomenește cu Nuri Efendi stând la poartă.

— Ce-i cu dumneata?

— Ce să fie? Eu sunt Nuri Efendi, delă Silistra, Primarul cu care Prea Înălțatul și Prea Luminatul nostru Padîșah a binevoit să se plimbe în trăsură...

— Și ce te aduce aici la noi?

— Păi, ce să m'aducă... N-a apucat bine să plece Prea Înălțimea Sa delă Silistra, și Mutaseriful m-a și dat afară din postul meu de primar, pe mine care m-am plimbat cu Milostivul Padîșah, în tactor...

— Drept să-ți spun, acum când văd cât îți poate pielea, nu prea îți vine a crede ca tu să fi fost cândva primar al unui oraș ca Silistra. Dar chiar dacă e adevărat ceace susții, crezi tu că Prea Înălțimea Sa s-a plimbat cu Nuri, sau cu Primarul Silistrei în trăsură? Pare-se, însă, în lumea asta a lui Alah, că prostul este și rămâne frate bun cu fudulul în vecii vecilor!

SARĂ CISMELĂ MEMETAA

Și, totuși, pe drumul cel bun...

neamului acestuia, și, mai cu deosebire, țărânimii satelor, de veacuri flămânzită și insectoșată după „dreptate”, să se trezească, să se redrezeze și să-și modifice, ca prin farmec, totalmente, apucăturile și mentalitatea politică. S'a format și s'a precizat, consolidându-se, în toată această vreme de răgaz, o adevărată „opinie publică”, necunoscută n-epoca politicii urii!

Care, de-acum încolo, ea însăși, să se opună, cu conștiință și vehemență, ca un adevărat zid de apărare, la ascensiunile mediocrităților, în locuri de răspundere și să favorizeze, ca singură și sigură măsură pentru păstrarea drumului celui bun, valorile adevărate și reale, indiferent de origine, naștere și orice altfel de considerațiuni...

Este un prim rezultat al „dictaturii regale”; și, ca să-l reținem: — transformarea societății românești, într'un spirit înalt, obiectiv — cu conștiința drepturilor și datorităților ei și cu o disciplinare voluntară, reală, legală și morală.

Toată lumea — și, mai ales țărânumea — a prins a avea încredere în autoritate, a o-nțelege, a i se supune voluntar, a o urmări și a o iubi. „Tot sufletul să se supună stăpânirilor celor înalte, căci nu este slăpănire decât numai delă Dumnezeu — și stăpânirile care sunt puse, de Dumnezeu sunt rânduite” nu mai apare în frază stereotipă, decla-

mată în cadențe de Te-Deum-uri, ci-apare, așa cum a gândit-o și i-a dat forma Sfântul Apostol Pavel, în scrisoarea lui către lumea Romei: *adevăr verificat de fiecare cetățean, în tot complexul vieții publice și vieții private.*

În Ținutul „Marea” — mai cu deosebire — constatarea parulină ia sens de adevărată profecie. Căci, obținerea acestui Ținut, exercitată de omul, creștinul, juristul și poetul, care-i D-ri Nicolae Ottescu, justifică, până la uimire, textul nou-testamentar.

La noi, cu adevărat, stăpânirea care-i pusă — este de Dumnezeu rânduită.

Și, deaceia, mai mult și mai repede ca'n alte părți, ea își dă roadele, binecuvântate și binefăcătoare.

Rezidentul Ținutului Marea este competent, căci este unul dintre juristii eminenți ai Țării — este pătruns de spiritul dreptății pentru toți, căci așa citește'n Evanghelia, pe care-a răsfoit-o, încă din casa părinților săi, cunoscută istoriei noastre — intrupează o reală valoare morală, unanim recunoscută — și, prin talentul și preocupările lui literare, vede sensul existenței, cum îl văd oamenii de sensibilitate literară și artistică: în realizarea binei, frumosului și adevărului, cu toate consecințele practice, pentru noi, toți.

Suntem — ca-o astfel de obținere — pe drumul cel bun.

ION DINU

Sărbătorirea zilei de 1 Mai

sub regimul Renașterii Naționale

Anul acesta, ziua de 1 Mai încheie un prim și excepțional de fecund ciclu de realizări pentru muncitorime, fiind în același timp punctul de pornire a unei mari campanii pentru ridicarea situației materiale și morale a muncitorimii.

Între modul cum era privită muncitorimea de vechile regimuri politice și între chipul cum este tratată astăzi, sunt deosebiri esențiale, deosebit de adevărate ca dela cer la pământ.

Înainte, fiecare conflict de muncă intervenit între salariații din uzine și ateliere și patroni era rezolvat politicește. Ce înseamnă o astfel de rezolvare politică a doleanțelor muncitorimii, se știe: smulgerea voturilor în schimbul unor făgăduiri niciodată împlinite.

Muncitorul ajunsese — ca să vorbim în limbaj... Industrial — o simplă piasă de schimb, utilizată până la uzura catastrofală de toți arendașii votului universal.

Prezența d-lui Ministru Mihail Ralea în fruntea departamentului Muncii, adică prezența uneia dintre cele mai expresive inteligențe și energii ale rîmului nou, a provocat în sânul lumii muncitorești o adevărată resurrecție.

Noul și inovatorul ministru al muncii a început prin a pune capăt, odată pentru todeauna, certurilor, disensiunilor și adeversităților dintre muncitori și patroni. Legea breșlelor, unificând nenumăratele asociații profesionale, a determinat punerea întregii muncitorime sub largă ocrotire a Statului.

Modificarea legii asigurărilor muncitorești, a adus salutară și de mult așteptată măsură a instituirii pensiilor pentru bătrânețe, în chipul acesta, muncitorul albit de eforturi și ani nu va deveni — cum devenea de atâtea ori în trecut — un cerșetor, ci își va putea trăi liniștit ultimele zile ale vieții.

În desăvârșirea excelentei sale opere de împăcare a claselor sociale, — d. ministru Mihail Ralea a reorganizat radical politica de construcții muncitorești, cari — de azi înainte — se vor ridica nu numai în București, ci pe cuprinsul întregii țări. Numai în decursul anului trecut, s'au construit pentru muncitori case în valoare de peste 30 de milioane de lei!

În domeniul, atât de delicat și atât de neglijat de guvernarea trecutului, al sufletului, — s'a înfăptuit o binefăcătoare revoluție. Organizația „Muncă și voce bună a dat și da muncitorimii, între altele, un teatru de prim ordin, o revistă de

preocupări profesionale, bibliotecă muncitorești în întreaga țară, o Universitate muncitorească, turnee muzicale, teatre și de conferințe în toate centrele muncitorești, excursii colective, etc.

Dacă ar fi numai aceste realizări amintite în trecut, și încă anul acesta, ziua de 1 Mai trebuie privită de muncitori ca o dublă sărbătoare, a muncii propriu zise și a muncii unui regim, care i-a înțeles și care i-a ajutat și îi ajută din răspuțeri.

Referitor la măsurile contra gazelor

Statul Negustoresc Constanța a primit următorul răspuns din partea Uniunii Comerțului de Comerț la intervenținea făcută în caz:

Domnule Președinte,

In urma demersului făcut de Uniune, Ministerul Aerului și Marinei ne face cunoscut cu No. 5788 din 26/IV/1939, că deși înaintul decret Regal No. 267 din 30 Ianuarie 1939 a operat de trei luni de zile, în care timp patronii ar fi putut reține jumătate din costul măsurilor de siguranță, totuși, pentru asigurarea siguranței patronilor, și deșpre va prelungescă termenul de depunere a comenzilor, până la 31 Mai 1939, după care se va trece la aplicarea sancțiunilor.

Aducându-vă la cunoștință, spre informarea celor interesați, cele de mai sus, vă rugăm să primiți Domnule Președinte, asigurarea deosebită noastră considerăm.

Președinte, ss. Prof. Bungeșanu
Director, Ionescu

Convocare

Comitetul Școlar al Liceului de fete „Domnița Elena” din Constanța, convoacă Adunarea Generală conform dispozițiilor Ministerului Educației Naționale pentru ziua de Duminică 23 Aprilie 1939 ora 11 s. m.

La ordinea zilei: 1) Voiesea bugetului pe exerc. 1939—1940. 2) Descrierea gestiunii pe exerc. 1939—1939.

În caz când nu se vor aduna numărul de membri reglementari, Adunarea Generală se va ține Duminică 30 Aprilie, ora 11 s. m. cu orice număr de membri prezenți.

Președinta Comit. Școlar
MARIA ȘTEFAN

Secretar,
Clemente Cristescu

Convocare

Comitetul școlar al Liceului comercial de Băieți „Regele Carol I” din Constanța roagă pe toți membrii săi în parte la Adunarea generală ce va avea loc în ziua de 30 Aprilie s. c. ora 11 dimineață.

Dacă în această dată nu se va întruni numărul de membri reglementari, Adunarea se amână pentru ziua de 7 Mai s. c. ora 11 dimineață când se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Comitetul

Informațiuni

Mănu, Demitico, 30 Aprilie comunitatea muncitorimii va ține adunarea generală în localitatea muncitorească din strada Crăz Vodă.

Vând ocazie mobilier Bogdega strada Alex. cel Bun Nr. 10. 85—1

Institutul Național al Cooperatizării închiriaza imobilul din Eforie „Căminul Cooperatizării” total sau parțial, compus din camere mobilate, prăvălii și sala de restaurant.

Informații la Intendentul căminului din Eforie, sau proprietar în București str. Brezoianu 31, 4—

D-l Ion Nicolae a fost numit președinte, al Camerei de comerț Tulcea.

DAU DE SUPLET va băst de 3 lei, botezat cu numele Mircea, doritor a se adresa str. Bolintineanu Nr. 35, la d-na Elena Ghiorghiu. Gr.

TRANSILVANEANĂ, caută loc în un domo băbă, ori copii orfan. Mergă și la provincie, doritor a se adresa str. Labirint No. 28, Margareta.

De vânzare

Loturile No. 56 și 58, situate pe proprietatea dela Tekeghiol județul Constanța, a Eforiei Săltălelor Civile.

Lotul No. 56 are suprafața de 618 m. p., 43; Lotul No. 58, are o suprafață de 456 m. p.

Situația acestor loturi, se poate vedea pe planul proiectat al Eforiei Săltălelor Civile.

La Căminul Cafea și prăjituri consumați
ROMUL

Standard

VINURILE PEPINIEREI STATULUI MURFATLAR s'au pus în vânzare direct DE INSTITUȚIE PE STR. CAROL No. 141 DIN CONSTANȚA.

Liceul „Mircea cel Bătrân” Constanța
No. 29 din 28 Aprilie 1939

Luni 15 Mai 1939, orv 18 se va ține în cancelaria liceului, str. Ștefan cel Mare, a doua licitație restrânsă, cu oferte timbrate, cu depunerea garanției legale de 5% pentru alocarea imobiliară externă la întreaga clădire, suprafața aprox. 1560 mp, conform dezvoltării în valoare de 75 000 lei ce se poate vedea la secretariatul școlii, în ziua de lucru, între orele 8—12.

Licității se va ține în conformitate cu prevederile legii contabilității publice și cu normele O. C. L. publicate în M. O. No. 127 din 4 Iunie 1931.

După deschiderea ofertelor va urma supralicitarea creșă.

Comitetul școlar

Tribunului Județului Ilfov Secția Notariat

Publicațiune de Vânzare

No. 22707 din 12 Aprilie 1939

EXTRAS

Dosar No. 27449/929

În ziua de 15 Mai 1939 ora 13 se va vinde cu licitație publică în prealabil Tribunalului Ilfov Secția Notariat, imobil (vie) în suprafața de 25 pogoneșă pasă pe rod situată în lăte Gării Cerna-Voda la dreapta liniei ferate București-Constanța, în nume D-ului din Comuna Cerna-Voda Județul Constanța, averea D-lor D. Bănescu inginer din Comuna Cerna-Voda Județul Constanța domiciliat alse prin act în București str. 11 Februarie No. 2, ca debitor principal, Maria G. Papamihailopol, casnică, și Gh. Papamihailopol, avocat personal și ca executor legal în calitate de deținător al imobilului domiciliat în Comuna Cerna-Voda Constanța, pentru despăgubirea D-lui Valerian Neacu comisar din Buzău, prin procurator avocat Alex. Valescu, din București B-dul Școlii Măgareșe No. 11 de suma de bani prevăzută în actul de încredințare și ipoteci art. la No. 4161/929 și învestit cu formula executorie la No. 3387/929 de Trib. Ilfov Not. și înscris la No. 75,929 de trib. Constanța s. l. z. Imobilul urmărit este compus din o vie în lăte de aprox. mativ 25 pogoneșă pe rod, lăte cu araci, parte cu cârmă prină cu dragi de fier, în via se află diferiți pomi fructiferi împreună cu gard de scânduri pe care se află sârma ghimpată în această vie, se află următoarele construcții: a) o clădire construcție de zid de cărămidă acoperită cu șindriță în formă de solz având două camere, o sală și o magazie cu pripși, într-o parte, b) o altă clădire de zid de cărămidă acoperită cu țigla având patru camere, o sală și magazia, iar dedesubt pivniță, o hrobă de piatră acoperită cu piatră pentru depozit al înstrămare de vinuri, c) două cotinețe de acoperire acoperite cu șindriță pentru pășeri, d) o bacărie pentru vreașă din acoperire acoperită cu șindriță. O comunală de scânduri acoperite cu șindriță, având două cabine. Accesă vie de construcție vîlă arăta mai sus este situată în Comuna Cerna-Voda în lăte Gării Cerna-Voda la dreapta liniei ferate București-Constanța, dela poarta de intrare până la clădire se află scări de ciment vie cu acarașele se mărginește cu linia ferată București-Constanța, malul Dunării și de celelalte părți cu terenul proprietarilor Sîmbescu, se face mențiune că pe lângă construcțiile de mai sus se mai găsește următoarele clădiri conform suplimentului de proces verbal de situație, dressat de Dl. Portărel Ghiorghiu Popescu din Trib. Constanța.

1) Una casă de locuit pentru personalul viei, cu construcție din piatră cu temelie din piatră acoperită cu țigla roșie având 2 camere, una sală și în spate poartă, în lăte pripși, camerele cu deșepale de scânduri pe stocarea putredă, clădirea ars și pod.

2) Una magazie (grăd) construcție din scânduri acoperită cu țigla roșie. !st 5 m. lung 10 m. Aceste 2 construcții se găsește în partea de Vest la depășirea de circa 300 m. p. de clădirile principale descrise în primul proces-verbal de situație. Imobilul are exercin. Valoarea acestui imobil (vie) arătată de creditor prin petiția lăte. la No. 25169/939 și comunicată debitorilor este în suma de lei 450000 — iar licitația va începe dela suma de lei 337500 —adică cu 25 la sută mai puțin din valoare conform cu noua lege de executările silită din 5 August 1938 — Senti somați toți aceia care ar pretinde vre'na drept de

chirie sau araci, ipotecă sau privilegiu ca înscris adjectivă să arate tribunalei prețioșilor lor sub pedesapă de a cu li se ține la esamă.

Președinte Ion S. Sîmbescu
Portărel (ss) Saveriu

Asupra Dvs.!

...a lucrărilor Dvs. și a preocupărilor Dvs. se publică adesea în cele 120.000 ziare și reviste din lumea întreagă articole și notițe care vă sunt absolut necesare.

Dacă doriți să aveți aceste articole și notițe prețioșe, ca și instituțiile din străinătate și din capitalele țării noastre, adresați-vă și Dvs. agenției

Serviciul Gazetelor

Directori:
Aurel M. Alicu și Em. Samoilă
București, str. Sf. Constanța 24, telefon 3.16.15.
care vă dă cu plăcere orice lămurire suplimentară se vor face — la cerere — în mod gratuit.

Comitetul Școlar al Seminarului Musulman din Megidia

Convocare

Nr. 363 din 21 Aprilie 1939.
Domnii membri ai comunității școlare a seminarului musulman sunt rugați a se întruni în adunare generală ordinară, în localul școlii, Duminică 30 Aprilie 1939, la ora 11 dimineață.

Ordinea de zi va fi următoarea:

- 1) Aprobarea gestiunii pe exercițiul 1938/1939;
- 2) Aprobarea bugetului pe exercițiul 1939/1940;
- 3) Alegerea comitetului școlar.

Dacă Duminică 30 Aprilie nu se va întruni numărul de membri cerut de lege, adunarea se va ține pentru a doua oară Duminică 7 Mai, la aceeași oră, — când ordinea de zi va fi lăsată la discuție cu orice număr de membri prezenți, conform regulamintului comitetului școlar.

Președinte,
(ss) Abdula Abdulatit

Director,
(ss) Mircea Dragomirescu

Mica publicitate

BRODEZA
Doamnă serioasă
Str. Ștefan cel Mare
No. 88. Etaj

Veche întreprindere comercială mondială caută pentru conducerea afacerii în Brojea, persoană de origine etnică română, având cunoștința limbilor: bulgară, țară greacă, rusă, etc. Oferte însoțite de curriculum vitae se vor adresa d-lui V. Marcu, Hotel Bristol Constanța.